

शुशुभाते नरव्याघ्रौ युद्धाय समवस्थितौ । ततः सात्यकिमभ्येत्य निस्त्रिंशवरधारिणं ।
 भीमसेनस्वरन् राजन् रथमारोपयत्स्वकं । तवापि तनया राजन् भूरिश्रवसमाहव ।
 आरोपयद्रथं त्वणं पश्यतां सर्वधन्विनां । तस्मिंस्तदा वर्तमाने रणे भीष्मं महारथं ।
 अयोधयन्त संरम्भाः पाण्डवा भरतर्षभ । लोहितायति चादित्ये त्वरमाणो धनञ्जयः ।
 पञ्चविंशतिसाहस्रान्निजधान महारथान् । ते हि दुर्योधनादिष्टास्तदा पार्थनिवर्हणे ।
 सम्प्राप्यैव गता नाशं शलभा इव पावकं । ततो मत्स्याः केकयाश्च धनुर्वेदविशारदाः ।
 परिवव्रुस्तदा पार्थं सहपुत्रं महारथं । एतस्मिन्नेव काले तु सूर्योऽस्तमुपगच्छति ।
 सर्वेषां चैव सैन्यानां प्रमोहः समजायत । अवहारं ततश्चक्रे पिता देवव्रतस्तव ।
 सन्ध्याकाले महाराज सैन्याः संश्रान्तवाहनाः । पाण्डवानां कुरुणाश्च परस्परसमागमे ।
 ते सेमे भयसंविगे ययतुः स्वन्निवेशने । ततः स्वशिविरङ्गत्वा न्यविशंस्तव भारत ।
 पाण्डवाः सृञ्जयैः सार्द्धं कुरवश्च यथाविधि ।
 इति श्रीमहाभारते भीष्मपर्वणि भीष्मवधपर्वणि पञ्चमयुद्धदिवसावहारे चतुःसप्ततोऽध्यायः ॥ ७४ ॥
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ विहृत्य च ततो राजसहिताः कुरुपाण्डवाः । व्यतीतायां तु गर्वय्यां पुनर्युद्धाय निर्वयुः ।
 तत्र शब्दे महानासीत्तव तेषाञ्च भारत । युज्यतां रथमुख्यानां कल्पितां चैव दन्तिनां ।
 सन्नद्धतां पदातीनां हयानां चैव भारत । शङ्खदुन्दुभिर्नर्घोषास्तुमुलाः सर्वतोऽभवन् ।
 ततो युधिष्ठिरो राजा धृष्टद्युम्नमभाषत । व्यूहं व्यूह महाबाहो मकरं शत्रुतापनं ।
 एवमुक्तस्तु पार्थेन धृष्टद्युम्नो महारथः । व्यादिदेश महाराज रथिनो रथिनाम्बरः ।
 शिरोऽभूद्रुपदस्तस्य पाण्डवश्च धनञ्जयः । चक्षुषी सहदेवश्च नकुलश्च महारथः ।
 तुण्डमासीन्महाराज भीमसेनो महाबलः । सौभद्रो द्रौपदेयाश्च राक्षसश्च घटोत्कचः ।
 सात्यकिर्द्धर्मराजश्च व्यूहशीला समास्थिताः । पृष्ठमासीत् महाराज विराटो वाहिनीपतिः ।
 धृष्टद्युम्नेन सहितो महत्या सेनया वृतः । कैकेया भ्रातरः पञ्च वामं पक्षं समाश्रिताः ।
 धृष्टकेतुर्नरव्याघ्रश्चेकितानश्च वीर्यवान् । दक्षिणं पक्षमाश्रित्य स्थिता व्यूहस्य रक्षणे ।
 पादयोस्तु महाराज स्थितः श्रीमान्महारथः । कुन्तिभोजः शतानीको महत्या सेनया वृतः ।
 शिखण्डो तु महेष्वासः सौमकैः संवृतो बली । दुरावांश्च ततः पुच्छे मकरस्य व्यवस्थिता ।
 एवमेतं महाव्यूहं व्यूह्य भारत पाण्डवाः । सूर्योदये महाराज पुनर्युद्धाय दंशिताः ।
 कौरवानभ्ययस्तूर्णं हस्त्यश्वरथपत्तिभिः । समुच्छितैर्ध्वजैश्चैव शस्त्रैश्च विमलैः श्रितैः ।
 व्यूहं दृष्ट्वा तु तत्सैन्यं पिता देवव्रतस्तव । क्रौञ्चेन महता राजन् प्रत्यव्यूहत वाहिनीं ।
 तस्य तुण्डे महेष्वासो भारद्वाजोऽभ्यवर्तत । अश्वत्थामा कृपश्चैव चचुरास्ताम्ररेश्वर ।
 कृतवर्मा तु सहितः काम्बोजवरवाहिकैः । शिरस्यासीन्नरश्रेष्ठ श्रेष्ठः सर्वधनुष्मता ।
 धीवायां शूरसेनस्तु तव पुत्रश्च भारत । दुर्योधनो महाराज राजभिर्वैजृभिर्वृतः ।